

INFORMÁCIE PRE PREVÁDZKOVATEĽOV ZARIADENÍ OBSAHUJÚCICH FLUÓROVANÉ SKLENÍKOVÉ PLYNY

Oznamuje Vám, že dňom **01.09.2009** nadobudol účinnosť zákon č. 286/2009 Z.z. o fluórovaných skleníkových plynoch. Zákon upravuje povinnosti vlastníkov a prevádzkovateľov chladiacich okruhov stacionárnych klimatizačných zariadení, ktoré obsahujú fluórované skleníkové plyny – chladivá (ďalej len „F-plyny“), zabezpečiť oznamovaciu povinnosť voči príslušným orgánom a zároveň vykonávať pravidelnú kontrolu únikov na **chladiach a klimatizačných zariadeniach**.

Upozornenie – ide o chladivá, ktoré síce nepoškodzujú ozónovú vrstvu zeme („klasické“ freóny) ale majú vplyv na skleníkový efekt a tým prispievajú ku globálnemu otepľovaniu).

Neúplný zoznam chladív spadajúcich pod účinnosť Nariadení o F- plynoch je v **Prílohe č.1**.

Zákon č.286/2009 Z.z. sa vykonáva vyhláškou MŽP SR č. 314/2009 Z.z.

Touto informáciou Vás ako vlastníka, resp. prevádzkovateľa chladiacich klimatizačných zariadení, ktoré obsahujú F – plyny (chladivá) upozorňujeme na povinnosti, vyplývajúce zo zákona č. 286/2009 Z.z.:

Povinnosti prevádzkovateľov, resp. vlastníkov:

- Vlastník zariadenia je povinný určiť prevádzkovateľa zariadenia, prevádzkovateľom zariadenia môže byť vlastník zariadenia (§ 3, ods. 2)
- Vlastník zariadenia je povinný písomne oznámiť prevádzkovateľa zariadenia a každú zmenu prevádzkovateľa zariadenia príslušnému obvodnému úradu životného prostredia najneskôr do 30 dní od jeho určenia. (§ 3, ods. 3)
- Prevádzkovateľ stacionárneho zariadenia je povinný zabezpečiť dostatočné opatrenia, aby nedochádzalo k nadlimitným únikom fluórovaných skleníkových plynov. (§ 4, ods. 1)
- Prevádzkovateľ zariadenia je povinný zabezpečiť prístup ku všetkým rozoberateľným spojom. (§ 4, ods. 4)

Kontrola únikov :

- Prevádzkovateľ stacionárneho zariadenia je povinný zabezpečiť, aby bola vykonaná oprava stacionárneho zariadenia do 30 dní od zistenia úniku F – plynov. (§ 4, ods. 3)
- Ustanované limity únikov F-plynov počas bežnej prevádzky zariadenia musí prevádzkovateľ stacionárneho zariadenia dodržiavať od 04.07.2011. (§ 4, ods.2)

Povolené limity z chladiacich a klimatizačných zariadení, inštalovaných pre chladiaci okruh s objemom náplne:

do 04.07.2011 :

v období po 07.07.2011 :

a) od 3 kg do 30 kg	do 8% z náplne za rok	do 6% z náplne za rok
b) od 30 kg do 300 kg	do 6% z náplne za rok	do 4% z náplne za rok
c) od 300 kg	do 4% z náplne za rok	do 2% z náplne za rok

Prehľad minimálnej frekvencie kontroly úniku chladiva v chladiacom a klimatizačnom zariadení :

<i>Kategória množstva F- plynu</i>	A (>300kg)	B (>30kg a <300kg)	C (>3kg a <30kg, >6kg a < 30kg hermeticky utesnené)
<i>Minimálna frekvencia kontroly únikov</i>			
Bez funkčného systému detekcie únikov na mieste	každé 3 mesiace (*)	každých 6 mesiacov	každých 12 mesiacov
S vhodným a funkčným systémom detekcie únikov na mieste	každých 6 mesiacov	každých 12 mesiacov	každých 12 mesiacov

(*) Systém detekcie únikov, ktorý pri detekcii úniku upozorní prevádzkovateľa, je povinný pre aplikácie s obsahom dávky 300 kg F – plynov alebo viac.

Oznamovacia povinnosť:

- Prevádzkovateľ zariadenia vedie evidenciu o fluórovaných skleníkových plynoch, výrobkoch a zariadenia (§ 5, ods. 1)
- Prevádzkovateľ zariadenia je povinný oznámiť príslušnému obvodnému úradu životného prostredia údaje o F – plynoch, výrobkoch a zariadeniach každoročne, najneskôr do 31. januára nasledujúceho roku ; Obvodný úrad zasiela tieto údaje Ministerstvu životného prostredia SR každoročne, najneskôr do 15. marca nasledujúceho roku (§ 5, ods. 2). Vzor oznámenia – vid' **Príloha č. 2.**

- **Prevádzkovatelia stacionárnych zariadení, chladiacich a klimatizačných zariadení, tepelných čerpadiel, vrátane ich obvodov, ktoré obsahujú 3 kg alebo viac F – plynov, vedú záznamy** o množstve a druhu inštalovaných F – plynov, o pridaných množstvách a o množstvách zhodnotených počas obsluhy, údržby a konečného zneškodnenia. Vedú tiež záznamy o ďalších dôležitých informáciách vrátane identifikácie spoločnosti alebo technika, ktorý vykonal obsluhu alebo údržbu, ako aj o dátumoch a o výsledkoch kontrol a o príslušných informáciách, osobitne určujúcich samostatné stacionárne zariadenie. Tieto záznamy sa na požiadanie sprístupňujú príslušnému orgánu a Komisii (nariad. EP 842/2006, čl. 3, ods.6).
- Výrobky a zariadenia, ktoré obsahujú plnofluorované uhl'ovodíky môžu byť uvedené na trh iba s označením, ktoré má požadovanú formu a spĺňa dodatočné požiadavky na označovanie výrobkov a zariadení, obsahujúcich F – plyny ustanovené osobitným predpisom.

•

Správne delikty: prejednáva inšpekcia, ktorá ukladá pokuty vo výške od 7.000 EUR až do výšky 99.600 EUR. Správneho deliktu sa dopustí fyzická osoba podnikateľ alebo právnická osoba (§ 12 zákona č.286/2009 Z.z.).

- **ktorá nesplní oznamovaciu povinnosť o F – plynoch, výrobkoch a zariadeniach alebo nesplní oznamovaciu povinnosť;**
- **nevedia alebo neuchováva evidenciu o F-plynoch, výrobkoch alebo zariadeniach ;**
- **neoznami prevádzkovateľa zariadenia obvodnému úradu životného prostredia;**
- **nevykonáva preventívne opatrenia proti únikom F – plynov a nezabezpečí kontrolu zariadení na únik ;**
- **nezabezpečí vykonanie opravy po zistení úniku do 30 dní od zaznamenania úniku;**
- **nezabezpečí, aby strata chladiva neprevýšila ustanovené limity úniku ;**
- **nezabezpečí prístup k spojom;**
- **nesplní povinnosť podľa § 11 ods. 3 alebo neumožní odobrať vzorku F – plynov podľa § 11 ods. 4 zákona č.286/2009 Z.z..**
- **nevykonáva opatrenia na nápravu podľa § 11 ods. 5 zákona č.286/2009 Z.z.**

Poznámka :

Kontroly únikov chladiacich okruhov , odstraňovanie porúch pri úniku chladiva , opätovné kontroly zariadení a ďalšie odborné úkony môžu vykonávať len odborne spôsobilé certifikované firmy .

Príloha č. 1

Chladivá bežne používané v chladiacich zariadeniach , klimatizačných zariadeniach a tepelných čerpadlách (neúplný zoznam)

Typ	Bežné chladivá	Menej bežné chladivá
Spadajú do účinnosti Nariadenia o F – plynoch		
HFC – čisté kvapaliny	R – 134a	R-23, R-32 ,R-125, R – 143a
HFC obsahujúce zmesi	R – 403 (A, B), R-404A, R-407C, R- 408A, R – 410A, R-413A, R-417A, R-419A, R-507A	R-401 (A,B,C), R-402 (A,B), R-405A, R-407 (A,B,D), R- 411B, R-416A, R-422 (A,D), R-423A, R-508A
Iné chladivá – nespádajú pod účinnosť Nariadenia o F – plynoch ale pod Nariadenie ODS ¹⁾		
HCFC – čisté kvapaliny	R-22	R-123, R-124
HCFC – prímеси		R – 406A, R – 409 (A, B)
CFCs – čisté kvapaliny a prímеси	R – 11, R – 12, R - 502	R – 13
Iné chladivá – nespádajú pod Nariadenie o F – plynoch ani ODS		
Alternatívy	R – 717 (amoniak), R – 290 (propán), R – 1270 (propylén), uhl'ovodík (HC) - prímеси	R – 744 (CO ₂)

¹⁾ Nariadenie (ES) č.2037/2000 .

Ako identifikovať typ chladiva použitý v zariadení

Najjednoduchším spôsobom identifikácie chladiva je odčítanie údajov zo štítku na zariadení. Chladiace, klimatizačné zariadenia uvedené na trhoch EU po 1. apríli 2008, musia byť označené štítkom s textom „**Obsahuje fluórované skleníkové plyny, ktoré upravujú Kjótsky protokol**“ a musí byť tiež uvedený typ a množstvo F-plynov. V mnohých prípadoch je dostupná relevantná informácia tiež na zariadeniach umiestnených na trh skôr.

V prípadoch, ak nie je dostupná relevantná informácia na štítku, môže poskytnúť technická špecifikácia alebo používateľská príručka informáciu o type chladiva obsiahnutého v zariadení. Ďalšou možnosťou je požiadať dodávateľa, výrobcu, servisnú spoločnosť alebo personál, ktorý vykonáva údržbu alebo servis zariadenia, o poskytnutie relevantných informácií.

Ako zistiť, či chladiaca zmes (prípravok) spadá do účinnosti Nariadenia o F – plynach

Okrem čistých substancií sa používajú prípravky (zmesi) s obsahom F – plynov. Prípravky spadajúce do účinnosti Nariadenia o F – plynach sú definované ako zmesi:

- dvoch alebo viacerých substancií, z ktorých **najmenej jedna** je F – plynom
- kde **celková GWP** (Potenciál globálneho otepľovania) nie je nižšia ako 150.

Zoznam relevantných F – plynov , spadajúcich do účinnosti Nariadenia o F – plynach , je uvedený v PRÍLOHE 1 , ČASŤ 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č.842/2006 .

Vzor

Oznamovanie údajov

Prevádzkovatelia chladiacich zariadení, klimatizačných zariadení, tepelných čerpadiel, stacionárnych systémov požiarnej ochrany a hasiacich prístrojov

za rok.....

Údaje o prevádzkovateľovi

1. Názov:
2. Sídlo:
3. Identifikačné číslo:

Údaje o vlastníkovi zariadenia

1. Názov:
2. Sídlo:
3. Identifikačné číslo :

Údaje o fluórovanom skleníkovom plyne

Názov a označenie v súlade s prílohou č.I nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 842/2006 o určitých fluórovaných skleníkových plynov (Ú. v. EÚ L 161. 14. 6. 2006) v platnom znení:

Údaje o zariadení

1. Druh zariadenia (chladiace, klimatizačné, tepelné čerpadlo, stacionárny systém požiarnej ochrany, hasiaci prístroj, prepravné chladienie, zariadenia s obsahom SF₆))
2. Množstvo fluórovaneho skleníkového plynu v zariadení (na začiatku obdobia).....kg
3. Množstvo fluórovaneho skleníkového plynu doplneného do zariadenia.....kg
4. Množstvo fluórovaneho skleníkového plynu odobratého zo zariadenia.....kg
5. Množstvo fluórovaneho skleníkového plynu v zariadení (na konci obdobia).....kg
6. Miesto – adresa, kde sa zariadenie nachádza (mesto/obec, poštové smerovacie číslo, ulica, popisné číslo, názov prevádzky).....

Vybavuje:

Telefónne číslo:

E-mailová adresa:

Miesto a dátum: